

Femte årgången.

HERMES.

Organ för den arends'ka stenografien i Sverige,
utgifven af Svenska Stenografförbundet,
redigerad af *Conrad Lundgren*, Upsala.

N:o 6.

Juni.

1886.

Utkommer i 12 nummer om året mellan den 10 och 20 i hvarje månad. Prenumeration sker på närmaste postanstalt. Pris för år 2 kr. 75 öre, för $\frac{1}{2}$ år 1 kr. 50 öre. Medlemmar af sv. stenografförbundet, som rekvisiterar minst 5 ex. under en adress direkt hos redaktionen, erhålla ex för 2 kr. 25 öre, och då minst 10 ex. tagas, för 2 kr. Förbundsförening, som rekvisiterar minst 5, 10 eller 20 ex. under en adress direkt hos redaktionen, erhåller ex. för resp. 2 kr., 1 kr. 75 öre, 1 kr. 50 öre. Lösnrumer kosta 30 öre.

Kaselitz' kritik af Arends' system.

I n:o 1 af Hermes för detta år har intagits början till en granskning af den Hultgrenska brochyren »den gabelsbergerska och den arends'ka stenografien», med löfte att i ett följande nummer vederlägga den af hr Hultgrens sagesman, rektor Kaselitz i Berlin, framställda kritiken af Arends' stenografi. Då vi nu gå att uppfylla detta löfte, be vi på samma gång få anmärka, att det så mycket mindre kan falla oss in att bemöta alla hr K:z invändningar mot vårt system, som det stora flertalet af dem äro riktade mot det tyska originalet och redan af dr H. Grosse i hans förtrolliga afhandling »die Pädagogik und die Stenographie» blifvit bemötta. Därtill kommer, att utrymmet är knappt och vi ej anse oss ega rätt att tröta våra läsare med vederläggningar af den stora massa hältlösa och absurdå påståendena om Arends' system, som finnas i hr K:z uppsats.

Vi inskränka oss därför till huvudpunkterna.

Sedan hr K. i början af sin uppsats fullständigt nedgjort det gab. systemet, vänder han sig längre fram mot det arends'ka systemet, i hvilket han utan tvivel ser den stolzeska stenografiens farligaste motståndare¹⁾.

Särskildt angriper han det arends'ka systemet som referentskrift. Det heter på ett ställe:

Från ett härvarande samfund, som önskade använda stenografisk korrespondens, uppmanades representanter för de skilda systemen²⁾ att föranstalta en täfling för att kunna afgöra, hvilket som vore det lämpligaste och bästa. Arendsonianerna vägrade på det bestämde att inlåta sig på en dylik täfling, ehuru de af stolzeanerna retades med det påståendet, att de ej förmådde skrifva över 180 till 200 stafveler i minuten, och detta fastän arendsonianer vore närvarande, om hvilkas förmåga utomordentliga rykten gingo.

Anledningen hvarför arendsonianerna vägrade att inlåta sig på en täfling var den, att de ansågo en sådan icke bevisa någonting annat än att den eller den

1) Kaselitz är, som våra läsare af den föregående uppsatsen i detta ämne torde ha funnit, stolzean, och den ifrågavarande brochyren användes af stolzeanerna som propagandaskrift.

2) D. v. s. Arends' och Stolzes. Gabelsbergers hade man icke en gång tänkt på att införa.

enskilda stenograferen var skickligare än sina medtäflare, en åsigt som de arends'ka tidningarna alltid konsekvent vidhållit, äfven om det varit arendsonianer, som utmanat till dyliga täflingskrifningar. Äfven tidningar af andra system (däribland helt nyligen den stolzeska Magazin für Stenographic) ha uttalat samma åsigt. Hvad för öfrigt angår den arends'ka stenografiens praktiska användbarhet, så har den blifvit erkänd af betydligt mera kompetenta domare än hr Kaselitz; vi vilja bland dessa endast nämna dr Simmerlein, en af den stolzeska skolans allra mest framstående praktiker och författare till den stolzeska läroboken i referentstenografi.

På ett annat ställe i K:z kritik (den Hultgrenska översättningen) läses:

Uppenbart är att Arends' system eger en blott ringa grad af praktisk användbarhet. Jag har upprepade gånger öfvertygat mig om att erkändt dugliga Arendsonianer efter flerårig öfning aldrig förmått öfverstiga 160 stafvelser i minuten (för en svensk riksdagsstenograf fordras en hastighet af omkring. 260 stafvelser i minuten. Översättarens anmärkning). Härav blir lätt förklarligt, hvarför arendsonianerna alltid hålla det under sin värighet att lemma öfvervakade prof på sin färdighet, och hvarför de undvika hvarje täflan, som erbjudits dem, ehuру de egt frihet att själva bestämma vilken — ja, de hafva till och med erbjudits att tävla med små skolpojkar, som endast ett år sysselsatt sig med stenografi.

Det osanna i dessa hr K:z påstående ligger i öppen dag. Vi ha redan i ett föregående nummer nämt, att flera tyska arendsonianer uppnått en hastighet af 300 st. i minuten, och för omkring en månad sedan visade sig en arendsk stenograf i Upsala kunna uppteckna 284 st. i minuten, hvilket med bevis kan styrkas. Någon flerårig öfning behöfs visst icke för att uppnå en hastighet af 160 st. i min. Vi känna många arendsonianer, som gjort detta omkr. 3 månader, sedan de börjat kursen. Hvad översättarens (Hr Hultgrens) påstående angår, att det skulle fordras 260 st. i min. för en svensk riksdagsreferent, så är detta en fri fantasi af hr H. Undertecknad, som haft nöjet att personligen taga kännedom om fordringarne i detta afseende, kan intyga, att en hastighet af 200 st. är fullkomligt tillräcklig. Detta bestyrkes äfven af ett uttalande i "Referentens" sista nummer (2 och 3 för föregående år) däri den numera aflidne notarien vid första kammaren fil. lic. Thollander meddelar att för intagande i riksdagen erfordras en hastighet af minst 100 ord i minuten (= 130—200 st). Orsaken, hvarför arendsonianerna ej ville delta i täflingskrifningar ha vi redan omnämt, och det är klart att det varit löjligt och på samma gång inkonsekvent, om de härvidlag gjort något undtag för «små skolpojkar.»

På ännu ett ställe i K:z uppsats angripes den arendsk stenografiens praktiska användbarhet:

Jag förklrar mig härmad beredd att offentligt återkalla innehållet af denna skrift, om bland Arends' alla anhängare 25 finnas, som uppnått 200 st. i minuten.

"Hr K. förstår då förträffligt att hålla de mindre djupsinniga af sina läsare i en viss dramatisk spänning," utbrister dr Grosse i sin ofvan citerade bok, sedan han anfört denna tirad. "Men också torde den afbrända raketen blott på sådana läsare göra något intryck." Ty hvad betyder egentligen denna hr K:z förklaring? Den betyder, att om händelsevis ett antal arends'ka stenografer finnas, hvilka uppnå en viss hastighet, då vill han återkalla icke blott hvad han sagt om det arends'ka systemets praktiska användbarhet, utan hela innehållet af sin skrift, allt ondt eller godt han sagt om de olika systemen. Han gör sálunda sanningen af sina påståenden om det arends'ka systemets inre värde beroende icke af en på verkliga skäl grundad vederläggning af dem, utan helt enkelt af en slump. Hvad skall man då tänka som hr K:z uppsats? Vi öfverlemlna åt våra läsare att själva gifva sig svaret därpå. Vi vilja här blott tillägga, att endast i Upsala 25 arendsonianer finnas, hvilka uppnått den af hr K. fordrade hastigheten

och vi tro ej, att det skall dröja så länge, innan vi ha dubbelt så många. Hur många praktiker med den af hr K. önskade kvalifikationen skola då icke finnas i hela den arends'ka skolan?

Det torde kunna anses öfverflödigt att vidare sysselsätta sig med en uppsats, som förf, själf förklarat sig på ett för länge sedan uppfylldt vilkor vilja offentligt återkalla. Endast en punkt, som för öfrigt är af allmänna intresse, vilja vi i ett följande nummer upptaga, nämligen den förebråelsen mot Arend's system, att det samma ej genom strikta regler kan bestämmas.

C. L.

Några ord om Stenografi.

(Ur Blekinge läns tidning.)

Det finns vissa saker i verlden, som å ena sidan omfattas med ett visst intresse, å andra sidan ingifva en underbar respekt. De hafva hos sig på en gång något lockande och afskräckande. Till dylika föremål ställa sig menniskorna olika, allt efter som det eller det andra öfvar inflytande på dem.

Det är icke utan att *stenografin eller kortskriften* hos sig förenar något å ena sidan lockande, å andra sidan afskräckande. «*Stenografiens*» är nemligen en sådan skrifkonst, hvarigenom man kan med några få penndrag uppteckna långa meningar, och efter öfning att snabbt handhafva skriften kan man med henne följa en talare och uppteckna orden lika hastigt som de utalaas. Då man hör härom, så tycker nog både den ene och andre, att det vore både roligt och nyttigt att ega en sådan skicklighet. Och måste icke vidare hvor och en, som behöver arbeta mycket med pennan, ofta känna en liflig önskan att på något sätt kunna göra sitt arbete lättare? Men än en gång, då en författare sitter och skrifver, stannar han plötsligen, undrande: hvad var det nu jag tänkte igen? Hans sista tanke har försvunnit medan han nedskref en föregående. Stenografiens skulle för honom vara ovärderligt medel icke blott till inbesparande af tid (om han sjelf nedskrefve sina arbeten med stenografisk skrift, kunde ju sedan hvem som helst, med denna förtrogen, översätta den till vanlig skrift) utan ock till underlättande af arbetet på det sättet, att han ofta skulle få mera liflighet, mera hjertlighet och natur i sin framställning då tanken icke hunne, så att säga, «frysar till is under vägen från hjertat till papperet.» Ofta har författaren till dessa rader hört tidningsmän och andra, som haft till uppgift att snabbt nedskrifva artiklar i det eller det ämnet, klaga deröfver, att den vanliga skriften genom sin längsläpighet verkar störande på tankegången och att det mekaniska nedskrifvandet i och för sig beröfvar dem mycket af den tid, som de kunde behöfva egna åt innehållet och formen. — Till detta vilja vi fästa uppmärksamheten på en annan ytterst nyttig användning af stenografiens. Då man läser det ena eller andra, påträffar man ofta uttryck, meningar och stycken, hvilka vore värda att bevaras. Ur historien kunde många exempel på lärde och statsmän framdragas, hvilka särskildt på detta sätt skaffat sig insighter och utvecklats för sitt värf. Allmänt bekant är, huru t. ex. *Jean Paul* aldrig läste en bok utan att med pennan och papper bredvid sig städse göra anteckningar. En hvor, som försökt detta, vet af erfarenhet, huru nyttigt det är att på detta sätt så småningom skaffa sig en skatt af insighter, i det man på några minuter då och då kan ånyo genomgå och erinra sig det lästa

och det hufvusakligaste af en boks innehåll. Men att härvid bruka den vanliga skriften är bra tidsödande. Här skulle insighten i stenografi i hög grad underlätta detta andliga sjelfarbete, och det icke blott vid direkt afskrifning ur böcker, utan kanske än mer vid sammanfattande af innehållet på en sida eller ett blad i en kort resumé. Det är icke bra att «läta trycka» för mycket här i verlden, men det är af ofantligt stor nytta att då och då nedskrifva sina tankar på papperet. På detta sätt icke blott kontrollerar man sig sjelf, så att säga, upptäcker sina svaga sidor, sina knapphändiga insigter och sin vanmakt öfver formen, utan sporas äfven till allvarligare sjelfarbete. Genom färdighet i stenografi sättes man i stånd att mer uteslutande akta på innehåll och form, då det mekaniska arbetet är en obetydlighet, och att vänja sig vid att snabbare tänka och ordna och kläda sina tankar i en skön form. Från denna synpunkt är den stenografiska konsten af stor uppforrande betydelse. Hon är i sanning ett mycket vigtigt medel, särskildt till utvecklande af känsla för språket, stärker minnet i fråga om fasthållande af egena tankar och idéer och vänjer kännaren att snabbt bestämma formen. — Till detta vore oändligt mycket mer att säga om den stenografiska konstens värde, men det redan sagda torde vara nog för att visa, det denna konst verkligen eger något lockande äfven för andra än tidningsreferenter. Hon gifver oss icke blott samma fördelar, som insighten i vanlig skrift, utan ett betydelsefullt plus.

Om derför denna konst icke också hade hos sig något afskräckande, skulle snart de allra flesta lära sig den. Men nu låter mången skrämma sig af de — enkla och anspråkslösa bokstäfver, som icke besitta några onödiga streck, krokar och slängar, som äro så viktiga i den vanliga skriften. Då man öppnar en lärobok i stenografi, känner man ju icke igen en enda bokstaf och blir kuslig till mods vid tanken på att lära sig ett nytt alfabet. I andra fall är det lätt öfvertyga folk derom, att t. ex. 5 är mer än 1, men om man här aldrig så tydligt visade, att stenografien ofta har nog af *ett* penndrag, der den vanliga skriften behöfver flera, ofta många, så tror enhvar likvälf, att den förra är omöjlig. Stenografien betecknar *fullständigt* t. ex. ordet *tand* med *två* streck, då den vanliga skriften kräfver *16*, hvart och ett lika svårt eller, om man så vill, lika lätt som den stenografiska skrifstens. Till de nya tecknen komma vidare nya egendomliga regler. Det ena som det andra ställer sina anspråk på minnet, och man förskräcks för den dryga bördan redan innan man rört vid den med ett finger. Det är fullkomligt sant, att stenografien kräfver arbete, men så allvarsamt är det väl ej, som de flesta tro. Det gäller här att arbeta utan afbrott, »litet hvarje dag», och snart kommer man på detta sätt till det önskade resultatet. Det är ej ett arbete som kräfver åratid, man kommer sanningen närmare, om man räknar tiden i veckor i stället för mänder. Ty må man noga märka, att det här icke är fråga om uppöfvandet af en riss »fingersfärdighet», utan att det närmast gäller få sjelfva ordbilderna rigtigt klara för åskådningen. Det är själens och icke så mycket handens öfning att snabbt fixera som det gäller. Genast som man hör ordet af en talare, måste man hafva beteckningen klar för sin föreställning, och har man bara det, nog hinner handen med det mekaniska arbetet, bildens fästande på papperet.

Man öfverväge nu fördelar och svårigheter! Går man dertill utan fördomar, skola de förra väga tyngst i vågskålen, det är visst. Den, som försöker med allvar, skall gifva oss rätt. Äldre förståndiga menniskor, framför allt lärare och fäder, borde ej försumma att gifva de unga tillfälle att tidigt göra sig förtrogna med en skrift, som alltid skulle skänka dem ovärderlig nytta och näje.

Stenografiska notiser.

SVERIGE. **Upsala.** St. föreningen »*Iris*» har till korresponderande ledamot utnämnt sin arkivarie, stud. F. Svensson, hvilken nästa termin flyttar till Göteborg. Stenogr. damsällskapet »*Aurora*» har valt styrelse för återstoden af året. Ny kurs kommer troligen snart att börja.

Karlskrona. I »*Hugin-Munin*» prisskriftning för deltagärne i sista kursern erhölls prisen af hrr Fr. Stein, N. Sternberg, N. Olsson, C. Berthin och Fr. Lindskog. Ny kurs kommer med det snarasté att öppnas. Flere anmälningar föreligga redan.

UTLANDET. I **Köpenhamn** har för några månader sedan en gabelsbergerisk förening, den första i Danmark, blifvit bildad. Stiftaren är byråchefen vid danska riksdagens kansli, D. Dessau, hvilken på 1840-talet lärde sig stenografi för Gabelsberger personligen.

I **Kristiania** lära äfven försök ha blifvit gjorda af stortingsreferenter att få en stenografisk förening i gång. Huruvida dessa försök hafva lyckats, ha vi oss ännu ej bekant.

I **England** kommer nästa år att fira en fest med anledning af det pitmanska systemets 50-åriga tillvaro. Storartade förberedelser vidtagas för att gifva festen en högtidlig prägel. Samtidigt därmed torde det komma att hållas en internationel stenografikongress i London till firande af den moderna stenografiens 300-åriga bestånd. Man anser nämligen som det äldsta af de moderna systemen det af Dr Th. Bright år 1587 (enligt andra källor 1588) utgifna systemet. I denna kongress kommer stenografer af alla system och nationaliteter att delta.

Den **arends'ka skolans** sjunde förbund (det markiska) är att döma af tiden ingen Hevella nära sitt bildande. Ännu ett arends'kt förbund är ifrågasatt, nämligen ett Berlinerförbund. Särskildt den sista planen har för oss något synnerligen tilltalande. En verklig sammanslutning mellan Berlins *samtliga* arends'ka föreningar vore nämligen att betrakta som ett väsentligt steg emot den stund, då de arends'ka stenograferna i Tyskland med uppgivande af personliga och konfessionella antipatier ena sig till kraftigt samarbete för sitt systems utbredning. Som sakerna nu stå, måste man verkligent beklaga den arends'ka skolan. De tyska aredsianerna synas vara besjälade af den mest okufliga stridslust — mot hvarandra. Utom personliga antipatier, egennyttiga beräkningar och kanske äfven här och där en viss ärelystnad och oppositionslusta är det mest konfessionela skäl, som bringa de tyska aredsianerna i vapen mot hvarandra. Protestantter och katoliker råka af de obetydligaste anledningar i tvist med hvarandra, och judarne — ja, de hatas och förföljas af både katoliker och protestanter. Vi ha i vårt toleranta Sverige svårt att förstå en dylik ofördragsamhet; oss förefaller den lika löjlig som beklagansvärd. Hvad som efter allt detta icke kan annat än förvåna, är att den arends'ka skolan likväl går allt mer och mer framåt äfven i Tyskland oaktadt all inre tvedrägt. Men huru mycket mer skulle ej kunna uträttas, om de tyska aredsianerna vore eniga?

I »*Illustrierte Zeitung*» skrifves: Eugen Liebig i Hamburg har sändt oss en »Vägledning i Stolzeska stenografin» (svensk lärobok), hvars noggrannare studium mycket försvåras af en fullkomligt misslyckad autografi. Det så vokalrika (?) svenska språket lade stora svårigheter i vägen för vokalernas symboliska beteckning; dock synes oss just denna uppgift vara lyckligt löst. Då i Sverige, efter hvad vi veta, gabelsbergeriska stenografer gynnas af regeringen (?), torde det bli svårt att skaffa Stolzes system någon spridning därstädes, hvartill i främsta rummet fordras en annorlunda utstyrd lärobok. Enligt hvad vi ur annan källa fått veta, söka stolzeanerna skaffa anhängare åt sitt system i Malmö. Att Stolzes system skall göra det arends'ka terrängen stridig, tro vi ej. Det stolzeska

systemets treradighet, dess fyra (säger: 4) olika höjder, den ofantliga rol tryckningen spelar däri göra systemet vid flygtig skrift kanske ännu mer svårsläst än Gabelsbergers — och det vill icke säga litet. Det torde kanske intressera våra läsare att veta, att flera af våra svenska arendtsianer fördom använt Stolzes system, men på grund af dess ofvan angifna brister öfvergivit detsamma.

Vid öppnandet af parlamentet på **Tonga-** eller **Vänskapsöärne** i Stilla Oceanen den 24 oktober föregående år blefvo talen och förhandlingarne refererade af unga infödingar. Kungen på öärne lär ha blifvit så förtjust öfver att inom en dag kunna läsa en noggrann rapport öfver förhandlingarne, att han beslutat anställa stenografer äfven vid domstolarne på Tongaöärne.

(III. Zeit.).

Undervisning i Arends' stenografi

har vidare meddelats i **Göteborg** af *K. G. Gunnesson* åt 4, i **Hjelstabys** af *J. Enelund* åt 1, i **Stockholm** af *A. Sohlman* åt 2, i **Vada** af *A. Eriksson* åt 2, i **Vestraboda** af *H. Andersson* åt 2, i **Östhammar** af *Z. Carlsson* åt 9 personer.

Förbundskungörelser.

I förbundet ha vidare inträdit:

som befrämjande medlemmar:

14. Carl Mörner, Grefve, Med. fil. Kand., Upsala,
15. U. Mörner, Grefvinna, Vallsnäs, Nykil;

som enskilda ordinarie medlemmar:

58. Axel André, Landskontorist, Hernösand,
59. Johan Berglund, Skollärare, Frånö (Ångermanl.).

Förbundsafgifterna ha betalts för 1886 af befrämj. medl. grefve Carl Mörner och grefvinnorna U. Mörner och S. Mörner (hvar och en 2 kr.), af ensk. ord. medl. hrr A. André, Z. Carlsson, L. O. Ekblom, A. Rosvall och G. Örstedt (hvar och en 1 kr.) samt för 1887 af grefvinnan U. Mörner (2 kr.).

De beslut, som på sista tiden blifvit fattade af förbundsstyrelsen, ha till största delen varit af ekonomisk natur. Styrelsen har nämligen insett, att det ej kan blifva fråga om någon kraftig verksamhet från förbundets sida, därest ej dess ekonomi är god.

Frågan om skriftlig undervisning har i verkst. utskottets sista cirkulär blifvit underställd styrelsen, likaledes frågan om utsändande af en kringresande lärare under sommarmånaderna. Vidare har verkst. utskottet tillstyrkt uppskjutandet af stenogrammötet till nästa år. Ett förslag till ändring i förbundsstadgarna, framställdt af föreningen »Iris» och tillstyrkt af verkst. utskottet, är ock för närv. under styrelsens behandling.

I nästa cirkulär komma åtskilliga förslag, afsedda att möjliggöra en starkare propaganda, att framläggas till styrelsens pröfning.

Verkst. Utskottet.

Matrikel

öfver Svenska Stenografförbundets medlemmar.

(Forts.)

Stenogr. föreningen "Runan" i Huskvarna.

J. Bohman, ordförande, Fabrikerna, Hus-	G. Jonsson,
kvarna,	A. Petterson,
Aug. Holm, sekreterare,	K. Holm,
J. Fors, skattmästare.	C. Rosberg.

A. Edholm,

Stenografiska föreningen, Gefle.

C. G. B. Öberg, stud., föreningens ordförande, Stapeltorgsgatan 4,	J. I. Lindblom, stud.,
N. G. Svedlund, stud.,	A. G. Elfstadius, stud., föreningens skattmästare.
K. E. Martinell, stud., fören:s sekreterare,	

Arendsföreningen, Stockholm.

*G. Westberg, kontorsskrifvare i kongl. trafikstyrelsen (G), föreningens ordf., ledamot i sv. stenografförb:s styrelse, Adr.: kongl. trafikstyrelsens kontrollkontor för samtrafiken,	Maria Thorelli, Fröken, Fören:s bibliotekarie,
B. Lundqvist, literatör (G), föreningens vice ordf. och v. sekr.,	G. Lodenius, Byggmästare, (G),
*A. Sohlman, föreningens sekreterare, ledamot i sv. stenografförb:s styrelse, Adr.: Nitroglycerinaktiebolagets kontor,	Thore Andersson, blindläraare,
K. E. Karlsson, föreningens skattmästare,	Aug. Gilljam, notarie,
	C. Skogh,
	G. Skogh,
	E. Eklund,
	Anna Hellström,
	A. Hellström,
	Märta Bodén,
	J. Jäderström.

Upsala stenografiska förening.

*Conrad Lundgren, fil. stud., (G., S., R., L., M., D., Gk., T.), Föreningens ordförande, Sv. Stenografförb:s n. v. skattmästare, Skolgatan 8,	Wilhelm Andersson, bokh., (G., S.),
*Carl Lundquist, teol. fil. kand., Föreningens vice ordf., Bävernsgränd 19,	O. E. Lindberg, fil. kand.,
*Sam Clason, fil. stud., Föreningens sekreterare, Ö. Slottsgatan 1.	*Ragnar Tingvall, fil. stud., Ö. Slottsg. 22,
*Joh v. Knoring, jur. stud., (G.), Föreningens v. sekr., Sv. Stenografförb:s n. v. registrator, adr.: Sv. Stenografförb:s styrelse,	Carl Sjöström, jur. stud., (G., R., T.),
Sven Thollenius, bokh., Föreningens skattmästare,	J. E. Lundgren, skollärare,
	*J. E. Frykberg, handl., (G.), Sv. Stenografförb:s n. v. sekreterare, Adr.: C. Vestergren & Co., *
	J. I. Malmström, skollärare,
	B. Swanström, skollärare,
	A. Elfner, seminarieärare,
	D. Larsson, Ofvanåker.

Stenogr. damsällskapet "Aurora", Upsala.

*Aug. Wikström, fröken, ordf.,	*Aug. Hagberg, fröken, arkivarie, Skolgatan 8.
Thora Törngren, » vice ordf.,	H. Rudbeck, »
Elisabeth Tingvall, » sekreterare,	A. Rudbeck, »
*Lilly Vinblad, » v. sekreterare, Stugagatan 16,	Alfhild Tingvall, »
Julie Viman, » skattmästare,	Maria Lindbergh, »

Stenogr. föreningen "Iris", Upsala.

* <i>Carl Viman</i> , Stud., ordförande, Skolgatan 8,	* <i>Teodor Fredriksson</i> , Stud. (G.), Drottningg. 9,
* <i>Otto Lundqvist</i> , Stud., v. ordf., Kyrkogårdsgatan 11,	* <i>Fredrik Öhrn</i> , Stud.,
* <i>Bernh. Edlund</i> , Stud., sekreterare, G:la Uppsala,	* <i>Ture Vigert</i> , Stud.,
* <i>Joh. Waldenström</i> , Stud., (G.), v. sekreterare, Götgatan 12,	<i>Bernhard Axelson</i> , Stud.,
* <i>Viktor Carlson</i> , Stud., skattmästare, Järnbrogatan 12,	* <i>Edvard Kihlmark</i> , Stud. (G.), S:t Larsg. 6,
* <i>Fridolf Seansson</i> , Stud., arkivarie, (G.), N. Slottsgatan 18,	<i>Axel Sahlqvist</i> , Stud.,
* <i>Conrad Lundgren</i> , Fil. Stud. (<i>Se Upsala stenogr. förening!</i>),	* <i>Olof af Geijerstam</i> , Stud., N. Skolgatan 3,
* <i>Joh. v. Knorrung</i> , Jur. Stud. (<i>Se Upsala stenogr. förening!</i>),	<i>Albert Ankarstrand</i> , Stud.,
* <i>Carl Reuterskiöld</i> , Stud., Kungsängsg. 6.	<i>Arvid Danielsson</i> , Stud., <i>Bo Wahlberg</i> , Stud., <i>Uno Hallerström</i> , Stud., <i>Nils Igglund</i> , Stud., <i>Gösta Karell</i> , Stud., <i>Elias Fries</i> , Stud., <i>Robert Fries</i> , Stud., <i>Lennart Nyblom</i> , Stud.

* betecknar önskan att tråda i korrespondens med andra stenografer. G. (Gk., S., T., R., L., M., D.) utmärker, att personen utom Arends' äfven kan Gabelsbergers (Götreks, Stolzes, Taubes, Rollers, Lehmanns, Merkes', Duployés) system.

Tillägg.

Till matrikeln öfver föreningen **Alexander** i Hjelstabys är att tillägga: *Albert Andersson, Gryta, Kulla, Hjelstabys, och till matrikeln för föreningen **Hugin-Munin** i Karlskrona; *Frithiof Stein*, Stud., Ronnebygatan 36; *Enok Andersson*, Stud., V. Köpmansgatan 18.

I korrespondens med andra stenografer önska vidare att tråda: af **Stenografiska Arendsföreningens** i Göteborg medlemmar: hrr *V. Vinqvist*, *J. Ericsson*, *A. B. Ekman*, *V. Thorburn*, *M. Skånberg*, *R. Sjöberg*, *E. Lind*, fru *A. Bildt*, frk. *F. Kraft* och *L. Sørensen*, af föreningen **Hugin-Munins** i Karlskrona medlemmar: hr *Henrik Tisell* och af **Förbundets** enskilda ord. medlemmar: hrr *A. André* och *N. P. Svensson*.

Grefve R. Mörners adress är för närvarande: Volontären grefve R. Mörner, Malmköping.

Då tryckningen af vignetten på de stenografiska kuverten ådrager förbundet stora utgifter, har förbundets verkst. utskott beslutat höja priset på de samma till 75 öre pr 100 st. (vid mindre antal än 100 ett öre pr st). För brefkorten bör äfven porto betalas, alldenstund, enligt hvad vi nyligen fått veta, brefkort icke befördras som korsband, utan måste sändas i *bref* eller *paket*.

Priset för årgången 1885 af »Hermes», hvilken förut kostat 1 kr. 25 öre, kommer på grund af verkst. utskottets beslut att från och med den 1 Augusti höjas till 1 kr. 75 öre.

Då detta nummér är inlemnadt till tryckeriet redan före den 15 Juni, har prisskriftningens resultat ej här kunnat meddelas, och har äfven på grund häraf tiden för prisskrifters inlemnande utsträckts till den 30 Juni.
